

UTREDNING OG VURDERING AV REVISJONSLØSNING FOR NESBYEN KOMMUNE 2020

Valg av revisjonsordning

Valg av revisor

Kontrollutvalget i Nesbyen kommune, 13.05.2020:

- **Sak 11/2020 - Valg av revisjonsordning**
- **Sak 12/2020 - Valg av revisor**

Innholdsfortegnelse:

Innledning	3
Bakgrunn	3
Bestilling	4
Kontrollutvalgets rolle og oppgaver	5
Revisor rolle og oppgaver	5
Faktainformasjon - kommunens revisjonskostnader	7
Valg av revisjonsordning og valg av revisor	8
A) Valg av revisjonsordning	8
Dagens ordning	8
Alternative revisjonsordninger	9
Vurdering av revisjonsordningene	10
1. Ansette egen revisor	10
2. Inngå avtale med annen revisor	10
3. Deltakelse i interkommunalt samarbeid	11
4. Kombinasjonsløsninger	12
Valg av revisjonsordning – sekretariatets vurderinger	13
Valg av revisjonsordning – anbefaling	14
B) Valg av revisor	15
Innledning	15
Forhold av betydning ved valg av revisor	16
1. Innlandet Revisjon IKS	16
2. Viken kommunerevisjon IKS (VKR)	20
3. Hedmark Revisjon	24
Sammendrag av selskapene	27
Prissammenligning	28
Valg av revisor – sekretariatets vurderinger	29
Valg av revisor – anbefaling	30
Konklusjon	30

Innledning

I denne utredningen vil de ulike alternativene for revisjonsløsning for kommunen bli utredet, Både i forhold til; a) valg av revisjonsordning og b) valg av revisor. Det er avgjørende å få på plass en velfungerende og solid revisjonsløsning for kommunen, uten unødvendige forsinkelser i prosessen.

Utredningen skal gi en vurdering av alternative revisjonsløsninger for kommunen, og danner grunnlag som saksopplysninger til saksbehandlingen av de to sakene i kontrollutvalget.

Det gjøres oppmerksom på at denne utredningen danner grunnlaget for saksbehandlingen i kontrollutvalgene i Nesbyen, Gol, Hemsedal og Ål kommuner.

I henhold til kommuneloven § 23-7 skal sekretariatet påse at de sakene som skal behandles i kontrollutvalget, er forsvarlig utredet, og at utvalgets vedtak blir iverksatt. Enkeltmannsforetaket Hanne Heen Wengen er ansvarlig for å levere sekretariats-tjenester til kontrollutvalget i Nesbyen, Gol, Hemsedal og Ål kommuner.

Sekretariatet har hatt dialog med arbeidsgruppa, nedsatt at representantskapet i Kommunerevisjon IKS 07.01.2020, som har hatt som oppgave å avklare fremtiden til selskapet.

Sekretariatet har hatt dialog med daglige leder Bjørg Hagen i Innlandet Revisjon, Inger Anne Fredriksen i Viken kommunerevisjon og Morten Birkelid i Hedmark Revisjon IKS, samt partner Olav Velure i BDO AS og direktør Øystein N. Olsrud i Deloitte AS.

Bakgrunn

Bakgrunnen for at kontrollutvalget i Nesbyen kommune har bestilt en utredning om revisjonsløsning er at dagens revisjonsordning – Kommunerevisjon IKS, har kommet i en utfordrende bemanningssituasjon etter at 5 av 7 ansatte sa opp sine stillinger i løpet av 2. halvår 2019, noe som medførte at selskapet ble satt i en svært sårbar og ressurs svak situasjon.

Kommunerevisjon IKS er et interkommunalt selskap som leverer alle revisjonstjenestene for sine eierkommuner.

Selskapet har ikke hatt ressurser nok til å kunne håndtere alle sine revisjonsforpliktelser i forhold til revisjon av årsregnskaper for 2019, og av denne årsak ble eksterne revisjonsselskaper kontaktet og avtaler om revisorbistand ble inngått, herunder bl.a. med Viken kommunerevisjon IKS, Innlandet Revisjon IKS, BDO AS og Norges kommunerevisorforbund.

Daglig leder i Kommunerevisjon IKS informerte om selskapets bemannings-situasjon under et opplæringsdag for kontrollutvalgene i Hallingdal og Valdres den 05.12.2019.

Sekretariatet og kontrollutvalgene har fått oppdatering av daglig leder om forholdene i sine møter desember 2019 og i 2020.

Representantskapet for Kommunerevisjon IKS behandlet den fremtidige organiseringen av kommunal revisjon som sak 3/2020, i sitt møte 07. januar 2020. De vedtok å nedsette en arbeidsgruppe som skulle forberede en sak til neste representantskapsmøte i april 2020, i forhold til hva som vil være nødvendig, på lengre sikt, for å sikre eksisterende selskap, og eventuelt hva som vil være tjenlige revisjonsløsninger for

Hallingdal- og Valdres-kommunene. Representantskapet var opptatt av å ha kompetanse- og fagstillinger innen revisjon lokalt i dalførene.

Arbeidsgruppa oppsummerte i sitt møte 23.03.2020 følgende:

1. *Arbeidsgruppa ser det som vanskelig å gjenoppbygge Kommunerevisjon IKS.*
2. *Kommunerevisjon IKS anbefales å slutte seg til et større IKS med felles revisjonsløsning for Valdres og Hallingdal. Regionkontor er vesentlig for nærhet til kommunene og kompetansearbeidsplasser.*
3. *Styreleder (og daglig leder) sender e-post til styrelederne i Viken kommunerevisjon IKS, Innlandet Revisjon IKS og Øst Revisjon IKS (Hedmark Revisjon IKS) vedrørende sammenslutning, virksomhetsoverdragelse og regionkontor. Svar ønskes innen 08.04.2020.*

Styret i Kommunerevisjon IKS vedtok følgende i møte 16.04.2020 - sak 9/2020:

1. *Styret anser det ikke realistisk å gjenoppbygge Kommunerevisjon IKS.*
2. *Kommunerevisjon IKS bør slutte seg til et større IKS ved en virksomhetsoverdragelse. Det betinges at regionkontor opprettholdes i ny løsning, for å beholde nærhet til oppdragsgiverne og kompetansearbeidsplasser i dalførene ivaretas.*
3. *Uansett hvilken løsning eierne av selskapet velger for selskap og revisjonsordning framover, må de ansatte i selskapet ivaretas. Styret mener at det primært bør arbeides for en virksomhetsoverdragelse der de ansatte får tilbud om å følge med over til et større IKS med regionkontor i Hallingdal/Valdres. Dersom en slik løsning ikke er praktisk gjennomførbar, må eierne ta konkret stilling til hvordan de ansatte skal ivaretas, og hva slags løsning som skal tilbys dem.*
4. *Ut i fra den informasjon styret nå er kjent med, er det Hedmark Revisjon/Revisjon Øst IKS som ligger nærmest våre forutsetninger.*

Representantskapet i Kommunerevisjon vedtok følgende i møte 27.04.2020 - sak 8/2020:

Rep.skapet takker arbeidsgruppa for godt utført arbeid. Rep.skapet ser ikkje at det er naturleg å vidareføre Kommunerevisjon IKS i si noverande form, og ynskjer å gjera eit forankringsarbeid i eigne kommunar for å vurdere om verksemdsoverdraging er det beste forslaget eller om ein ser betre nytte av ei avvikling. Rep.skapet ber arbeidsgruppa om å gjera ei utgreiing for å klargjera dei to alternativa i forkant av eit ekstraordinært rep.skapsmøte 7.5.2020 kl. 15.30.

Representantskapet i Kommunerevisjon sitt vedtak fra møtet 07.05.2020 ettersendes innkallingen

Bestilling

Kommunens revisortjeneste vil, uavhengig av om Kommunerevisjon IKS avvikles eller overdras til annen virksomhet, stå foran en endring og iht. kommunelovens § 24-1 har kontrollutvalget oppgaver i så henseende i forhold til å innstille til valg av revisjonsordning og valg av revisor.

Kontrollutvalgsleder i Nesbyen kommune ba i epost av 17.04.2020 sekretariatet starte arbeidet med saksutredning om valg av revisjonsordning og valg av revisor, samt sette opp et møte i mai hvor disse sakene skulle til behandling i kontrollutvalget.

Kontrollutvalgets rolle og oppgaver

Kontrollutvalget er kommunestyret sitt organ for å føre kontroll med kommunen, herunder skal utvalget påse at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte, og at det utføres i samsvar med bl.a. lov og forskrift.

Kontrollutvalgets oppgave ved valg av revisjonsordning og valg av revisor fremgår i kommuneloven § 24-1:

«Kommunestyret og fylkestinget avgjør selv om kommunen eller fylkeskommunen skal ansette egne revisorer, delta i et interkommunalt samarbeid om revisjon eller inngå avtale med en annen revisor.

Kommunestyret og fylkestinget velger selv revisor.

Vedtak etter første og andre ledd treffes etter innstilling fra kontrollutvalget.»

Kontrollutvalget kan behandle valg av revisjonsordning og valg av revisor på oppdrag fra kommunestyret eller på egen initiativ.

Kontrollutvalget i Nesbyen kommune velger nå å sette opp disse sakene til behandling på eget initiativ da det ligger i utvalgets ansvar å påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning.

Kontrollutvalgets ansvar og myndighet fremgår både i kommuneloven § 23-2 og i forskrift om kontrollutvalg og revisjon kap. 1.

Kommunelovens § 23-2, a-e) sier følgende om kontrollutvalgets ansvar og myndighet:

«Kontrollutvalget skal påse at

- a) kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte*
- b) det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak*
- c) det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, og av selskaper kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser i*
- d) det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll)*
- e) vedtak som kommunestyret eller fylkestinget treffer ved behandling av revisjonsrapporter blir fulgt opp.»*

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3 sier følgende om kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon:

«Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at;

- a) Kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper blir revidert på en betryggende måte.*
- b) Regnskapsrevisjonen utføres i samsvar med lov, forskrift og kontrollutvalgets instruksjer og avtaler med revisor.*
- c) Regnskapsrevisjon blir utført av revisorer som oppfyller kravene i kapittel 2 og 3.»*

Revisors rolle og oppgaver

Kvalifikasjonskrav for kommunens revisor framgår i «forskrift om kontrollutvalg og revisjon»;

Den oppdragsansvarlige for regnskapsrevisjon etter kommuneloven skal ha en bachelor- eller mastergrad i regnskap og revisjon i samsvar med Finanstilsynets krav til registrert og statsautorisert revisor gitt med hjemmel i revisorloven, og i tillegg ha tre års praksis fra regnskapsrevisjon.

En revisor som reviderer kommunen har to hovedoppgaver; regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll.

Angående revisors ansvar og myndighet står det i kommunelovens § 24-2 bl.a. følgende: «Revisor skal utføre regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og annen kontroll som er bestemt i lov eller i medhold av lov. Revisor skal planlegge, gjennomføre, dokumentere og rapportere sitt arbeid i samsvar med lov og forskrift og god kommunal regnskapsskikk.»

Oversikt over revisors oppgaver:

- Regnskapsrevisjon:

Regnskapsrevisjon er en del av det løpende oppdraget for kommunens revisor.

I tillegg vil en kommunal revisor ha flere oppdrag ut over selve kommunen, som revisjon av bl.a. kommunale foretak, interkommunale selskaper, legater og stiftelser.

Regnskapsrevisjon omfatter i hovedsak:

- Vurdere om årsregnskapet er avlagt i samsvar med lov og forskrift.
- Vurdere om årsregnskapet gir uttrykk for den økonomiske virksomheten og stilling ved årsskiftet i overensstemmelse med god kommunal regnskapsskikk, herunder at regnskapet omfatter alle økonomiske midler som er disponert i året, at alle kjente utgifter og inntekter er tatt med i regnskapet, enten de er betalt eller ikke når regnskapet avsluttes.
- Se etter at beløp i regnskapet stemmer med regulert budsjett slik det fremstår eller gyldige vedtak/ endringer fattet på riktig beslutningsnivå, og at vesentlige avvik er redegjort for i årsrapporten.
- Vurdere om opplysninger i årsrapporten om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet, og at administrasjonens forslag til disponeringer av regnskapsmessige overskudd eller dekning av regnskapsmessig underskudd er i samsvar med lover og forskrifter.
- Påse at kommunen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lover og forskrifter.
- Påse at formuesforvaltningen er ordnet på en trygg måte med forsvarlig kontroll;
 - at det er etablert sikre rutiner og systemer for inn- og utbetaling.
 - at det er etablert sikre rutiner for innfordring av kommunale krav.
 - at retningslinjene i finansreglementet blir fulgt opp, jf. kom.loven § 24-8 første ledd.
- Bidra til å forebygge og avdekke misligheter.

Jf. kommunelovens § 24-5 til § 24-8.

Revisor skal påpeke skriftlig til kontrollutvalget i nummererte brev bl.a. vesentlige feil som vil føre til at årsregnskapet ikke gir riktig informasjon, vesentlige mangler ved registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger, vesentlige mangler ved den økonomiske interkontrollen osv.

Det skal avgis revisjonsberetning til kommunestyret (og kontrollutvalget) innen 15. april.

- Forenklet etterlevelseskontroll:

Med innføring av ny kommunelov har revisor har fått en ny oppgave - Forenklet etterlevelseskontroll.

Revisor skal se etter om kommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak. Oppgaven skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges frem for kontrollutvalget. Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen. Jf. kommunelovens § 24-9.

- Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll:

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.

Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring. Jf. kommunelovens § 23-3 og § 23-4.

Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll er bestillingsoppdrag, som bestilles fra revisor av kontrollutvalget.

Faktainformasjon – kommunens revisjonskostnader

Innbyggertall 4. kvartal 2019:

- Nesbyen kommune, innbyggertall: 3 315 (tall pr. 31.12.2018)
- Gol kommune, innbyggertall: 4 608
- Hemsedal kommune, innbyggertall: 2 486
- Ål kommune, innbyggertall: 4 674

For å få oversikt over i hvilken størrelsesorden revisjonstjenesten koster kommunen årlig, følger 2 tabeller; årlig totalkostnad og årlige forbrukte timer pr. kommune, de siste 5 årene.

Tallene er hentet fra Kommunerevisjon IKS sitt system for timeføring og fakturagrunnlag.

Fakturert totalt kr., fra Kommunerevisjon IKS					
Kommune/år:	2019 *	2018	2017	2016	2015
Nesbyen	482 140,-	374 229,-	569 474,-	486 064,-	528 112,-
Gol	517 195,-	482 660,-	542 957,-	476 886,-	635 757,-
Hemsedal	388 797,-	277 414,-	568 167,-	773 969,-	468 112,-
Ål	593 675,-	433 048,-	458 322,-	481 379,-	473 799,-

* I 2019 ble det fakturert et fast beløp på kr. 40 000,- til dekning av reisetillegg.

Totalt fakturert timetall fra Kommunerevisjon IKS					
Kommune/år:	2019	2018	2016	2016	2015
Nesbyen	522	470	722	641	669
Gol	562	610	716	632	794
Hemsedal	411	349	711	995	633
Ål	653	545	607	637	554

VALG AV REVISJONSORDNING OG VALG AV REVISOR

Kontrollutvalget skal behandle og innstille til kommunestyret på to saker; a) valg av revisjonsordning og deretter b) valg av revisor, jf. kommunelovens § 24-1:

Kommunestyret eller fylkestinget avgjør selv om kommunen eller fylkeskommunen skal ansette egne revisorer, delta i et interkommunalt samarbeid om revisjon eller inngå avtale med en annen revisor.

Kommunestyret velger selv revisor

Vedtak etter første og andre ledd treffes etter innstilling fra kontrollutvalget.»

Utredningen vurderer begge sakene i denne utredningen, og skal gi en oversikt over alternative revisjonsløsninger for kommunen.

A) Valg av revisjonsordning:

Utredningen gi en oversikt over de alternative ordningene som kommuneloven tillater og vurdering av hvilken ordning som er mest realistisk for Nesbyen kommune.

Sekretariatet vurderer og anbefaler ordning. Saken behandles i kontrollutvalget som innstiller til kommunestyret.

B) Valg av revisor:

Utredningen tar for seg, på bakgrunn av anbefalt ordning, de alternative revisorene.

Sekretariatet foretar en vurdering av disse og anbefaler revisor. Saken behandles i kontrollutvalget som innstiller til kommunestyret.

A) VALG AV REVISJONSORDNING

Dagens ordning:

Kommunen er i dag deltaker i Kommunerevisjon IKS, som består av 10 eierkommuner; Nesbyen, Gol, Hemsedal og Ål kommuner og 6 kommuner i Valdres. Hver av eierkommunene har en eierandel på 10 %, jf. selskapsavtalen.

Selskapet bestod opprinnelig av 12 kommuner, men Hol og Flå gikk ut av selskapet 31.12.2019. Hol og Flå er i dag deltakere i Viken kommunerevisjon IKS.

Hallingdalkommunene har siden 1945 samarbeidet om revisjon av kommunene i Hallingdal.

Fra 01.01.2010 inngikk kommunen et samarbeid om eget kommunalt revisjonsselskap, med alle kommunene i Hallingdal og Valdres gjennom Kommunerevisjon IKS.

Selskapet har levert regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjoner til sine eierkommuner gjennom 10 år av god kvalitet til konkurransedyktige priser, utført av medarbeidere med god utdanning og bred erfaring.

Kjerneverdiene selskapet skal bygges på er; engasjert, konstruktiv og kompetent.

I henhold til selskapets årsmelding for 2019 hadde selskapet om lag 80 revisjonsoppdrag innen regnskapsrevisjon, herunder kommuner, KF, IKS kirkelige fellesråd osv.

I tillegg leverte selskapet forvaltningsrevisjoner på oppdrag fra kontrollutvalgene.

I 2019 hadde Kommunerevisjon IKS 7 tilsatte i 6,4 årsverk.

Omtrent 0,8 årsverk gikk med til administrasjonsoppgaver, 40 % utført av daglig leder og resterende av andre medarbeidere.

I tillegg kjøpe selskapet administrative tjenester fra Nord-Aurdal kommune, som lønn, personale og regnskap, samt tjenester fra IKT Valdres.

1,4 årsverk ble brukt på forvaltningsrevisjon, 60 % utført av daglig leder og 80 % av tilsatt forvaltningsrevisor. 4,1 årsverk utførte regnskapsrevisjon.

Etter en periode med konstituert daglig leder ble ny daglig leder Didrik Arup Seip Hort ansatt fra 01.04.2019. I løpet av høsten 2019 sa fem medarbeidere opp sine stillinger, dette utgjorde hele staben foruten en 40 % stilling innen regnskapsrevisjon og daglig leder selv.

Det ble på slutten av året 2019 rekruttert to nye revisorer, en fast stilling og en midlertidig tilsetting. Disse begynte i selskapet i januar og februar 2020.

Pr. april 2020 har selskapet 3,4 tilsatte, inkludert daglig leder, og 3 vakante stillinger.

Selskapet har hatt god lokalkunnskap og en kompetent og stabil bemanning, frem til høsten 2019.

Selv med alle stillinger besatt er selskapet i nasjonal sammenheng liten, med begrensede ressurser til å bygge spisskompetanse. Selskapet har vært sårbare for sykdom og oppsigelser.

Alternative revisjonsordninger:

Som det går frem av kommunelovens § 24-1 skal kontrollutvalget innstille på revisjonsordning.

Loven åpner for at kommunen kan velge mellom tre alternative ordninger:

1. Ansette egen revisor
2. Kjøpe revisjonstjenester i markedet
3. Delta i et interkommunalt samarbeid

Det kan enten velges en av løsningen eller en kombinasjonsløsning.

Om en velger kombinasjonsløsning av ulike revisjonsordninger er dette ofte fordi man har en løsning for regnskapsrevisjon og en annen for forvaltningsrevisjon.

Alternativ 1. og 3. faller inn under kategorien «egenregi», og det er derfor ikke noe krav at tjenestekjøpet blir gjenstand for anbudskonkurranse slik som ved alternativ 2 - kjøp i markedet.

Revisjon kan deles inn i to kategorier; regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll.

Regnskapsrevisjon er revisjon av kommunens regnskap, et fast arbeid gjennom året.

Forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller er prosjekter som bestilles av kontrollutvalget.

Revisjonsprosjektene bygger i hovedsak på en risiko- og vesentlighetsvurdering av alle kommunens tjenesteområder. Revisor utfører revisjonene basert på bestillingen.

Vurdering av revisjonsordningene

I det følgende følger en vurdering av generelle fordeler og ulemper ved de 3 ulike ordningene, samt en vurdering om hvilke ordninger som er realistisk for kommunen å velge.

1. Ansette egen revisor

Kommunen kan velge å ansette egen revisor. Denne ordningen benyttes av store kommuner som Oslo og Trondheim. Revisor/revisorene er da ansatt direkte i kommunen, og daglig leder velges av kommunestyret.

Egen ansatt revisor er revisjon i egenregi og er å regne som et forvaltningsorgan.

Selv om revisor er ansatt i kommune, kan han/hun ikke instrueres om revisjonsfaglige forhold og er ikke underlagt rådmannens instruksjonsmyndighet.

I andre sammenhenger er revisor underlagt samme regelverk som øvrige ansatte i kommunen.

Fordeler med en slik organisering kan være:

- Revisor får god kjennskap til kommunen og dens organisasjon, og ved å være tett på kommunen er sannsynlighet for at revisor oppdager feil og mangler større.
- Revisor er lett tilgjengelig for kommunen, og kan tilby kontinuerlig oppfølging og rådgivning.
- Revisor rapporterer selv resultatet av revisjonsarbeidet til kontrollutvalget og kommunestyret.
- Økonomisk kan denne ordningen komme bedre ut enn de andre alternativene, da revisjonen bl.a. kan bruke kommunens kontorer og data- og arkivsystemer.

Ulemper ved en slik organisering kan være:

- I en mindre revisjonsavdeling blir sårbarheten stor og vil ha mindre leveringssikkerhet, med mulige kapasitetsproblemer i perioder med større arbeidsmengde.
- Tjenester innenfor forvaltningsrevisjon må i hovedsak kjøpes eksternt.
- I en liten kommune med kun en revisjonsansatt kan det ikke dannes et fagmiljø rundt revisjonsarbeidet.
- Uavhengighet til administrasjonen er mer utfordrende ved denne løsningen og krever tydelige rammer som sikrer uavhengigheten.

2. Inngå avtale med annen revisor

Revisjonstjenester kan kjøpes i det private revisjonsmarkedet etter en anbudskonkurranse.

I følge en oversikt utarbeidet i 2018 av Forum for kontroll og tilsyn var det 59 kommuner og 2 fylkeskommuner som har valgt å konkurranse-utsette revisjonen. 52 av disse fikk både regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon fra aktører i markedet, mens de 7 resterende hadde en kombinasjonsløsning med egen regi.

Fordeler ved denne ordningen kan være:

- Sikrer en revisjonstjeneste med bred fagkompetanse, større fleksibilitet og spesialisering.
- Liten sårbarhet og større leveringssikkerhet, og tilstrekkelig kapasitet til å håndtere perioder med større arbeidsmengde.
- Større revisjonsselskaper kan tilby tjenester innenfor forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, og et større selskap har ofte spisskompetanse på flere områder innen forvaltningsrevisjon.
- De ulike aktørene konkurrerer om pris.
- Uavhengighet til kommuneadministrasjonen er ivaretatt ved denne løsningen.

Ulemper ved denne ordningen kan være:

- Private revisjonsselskaper er private rettssubjekt og omfattes i hovedsak ikke av offentlighetsloven, som innebærer at verken allmennheten eller kommunen selv kan kreve innsyn i de dokumenter den private revisoren selv innehar. Imidlertid vil korrespondansen mellom kontrollutvalg og revisjonsetheten være omfattet av offentlighetsloven, jf. Offl. § 16 første ledd.
 - Regler om offentlig anskaffelse må følges og kjøpet av revisjonstjenester må legges ut på anbud.
 - Kvaliteten på tjenesten vil avhenge av kvaliteten på anbudsutlysningen, og på tilbudene som kommer inn. Er ikke anbudet spesifisert godt nok, kan man få uventede merkostnader.
 - Manglende kontinuitet, anbudskonkurransen gjentas gjerne hvert fjerde år og kan bety jevnlig utskiftning av revisjonsselskap.
 - Kostnader og ressurser som kreves ved ny anbudsprosess hvert fjerde år må tas med i betraktningen, såkalte transaksjonskostnader som omfatter bl.a. orientering i markedet, organisere innkjøpsprosessen, følge opp leverandører.
 - Alternativet gir ingen mulighet til påvirkning i revisjonsselskapet.
- Eksempler på private aktører som utfører tjenester innenfor kommunal regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll:
- BDO AS - Hovedkontor i Oslo, og nærmeste avdelingskontorer i Gjøvik og Lillehammer.
 - Deloitte AS - Hovedkontor i Oslo, og nærmeste avdelingskontorer på Gol og i Fagernes.
 - PwC Norge - Hovedkontor i Oslo, og nærmeste avdelingskontorer i Sogndal.

3. Deltakelse i et interkommunalt samarbeid

Kommuner kan utføre felles oppgaver gjennom interkommunalt samarbeid.

Kommunelovens kapittel 17 til 21 omhandler interkommunalt samarbeid, og § 17-1 står det:

«Et interkommunalt samarbeid skal foregå gjennom interkommunale politiske råd, kommunalt oppgavefelleskap, vertskommunesamarbeid, interkommunalt selskap, aksjeselskap eller samvirkeforetak, en forening eller på annen måte som det er rettslig adgang til.»

Ikke alle formene egner seg til samarbeid om revisjon.

De fleste kommuner i Norge har en revisjonsordning organisert som et samarbeid med flere deltakende kommuner, slik som Kommunerevisjon IKS. Medlemsregisteret til Norges kommunerevisorforbund viser følgende; av 20 interkommunale virksomheter er 16 interkommunale selskaper (IKS) og 2 er samvirkeforetak.

Organiseringen som interkommunalt samarbeid er en egnet, velprøvd og gjennomregulert løsning når det gjelder samarbeid om revisjon.

Denne selskapsformen er regulert i IKS-loven som trådte i kraft 01.01.2000. Kun kommuner, fylkeskommuner og andre IKS kan være medlemmer i slike selskaper.

Et IKS er et eget rettssubjekt med et representantskap som øverste myndighet, og er å regne som revisjon i egenregi og forvaltningsorgan. Som hovedregel er forvaltningens saksdokumenter offentlige.

Loven stiller krav til at deltakerne må inngå en selskapsavtale, som gjelder som vedtekter for selskapet.

Kommunen er representert i selskapets representantskap med minimum 1 medlem og utøver sin myndighet gjennom dette organet ved å instruere medlemmet om hvordan det skal stemme.

Revisjonstjenesten leveres etter selvkostprinsippet.

Fordeler ved denne ordningen kan være:

- Større interkommunale revisjonsselskaper har i hovedsak bred spesialkompetanse innenfor kommuneregnskap og kommunal sektor.
- Et større og mer robust revisjonsselskap kan medfører bl.a.;
 - kontinuitet, bedre ressursutnyttelse, konkurransedyktige priser
 - stabilitet for de ansatte
 - mindre sårbarhet og større leveringssikkerhet
 - sterkt faglig miljø, som kan bidra med erfarings- og kompetanseoverføring til kommunen
 - tid og ressurser til å yte bistand ved behov
 - vil ha tilstrekkelig kapasitet til å håndtere perioder med større arbeidsmengde.
 - fleksibilitet og spesialisering
 - tilgang til større kompetansefelt og spisskompetanse på flere områder i forhold til utførelse av forvaltningsrevisjoner.
 - revisoren får i denne ordningen erfaring fra flere kommuner som vil gi en overføringsverdi mellom kommunene.
- Som deltaker i et interkommunalt revisjonsselskap har kommunen, som eier, mulighet til å påvirke bl.a.:
 - strategi, kompetanse, ressurser og omfanget av og hvordan selskapet utøver sin oppgave til det beste for eierkommunes egenkontroll o.l., gjennom en god og aktiv eierstyring.
- Uavhengighet til kommuneadministrasjonen er ivaretatt ved denne løsningen, ved at i et interkommunalt samarbeid ligger revisjonen utenfor kommuneadministrasjonen.

Ulemper ved denne ordningen kan være:

- Deltakerkommunene har både et selskapsjuridisk ansvar og er samtidig oppdragsgiver. Det bør håndteres med varsomhet, da ulike ansvarsforhold og behov kan bli stående i motsetningsforhold.
- Selskapets størrelse og kommunens eierandel kan være avgjørende for graden av kommunens innflytelse og påvirkningskraft.

➤ Eksempler på aktuelle IKS:

- Innlandet Revisjon IKS - Hovedkontor i Lillehammer, avdelingskontorer i Gjøvik og Otta.
- Viken Kommunerevisjon IKS - Hovedkontor i Drammen, avdelingskontorer i Hønefoss og Ski.
- Hedmark Revisjon IKS (Revisjon Øst IKS) - Hovedkontor i Løten, avdelingskontor i Kongsvinger.
- Kommunerevisjon IKS – kontorer på Fagernes og Gol.

4. Kombinasjonsløsninger

Kombinasjonsløsninger kan være når en velger ulike revisjonsordninger til regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Kombinasjonsløsninger kan være at kommunen velger å ha egen revisor ansatt til å utføre regnskapsrevisjon og legger forvaltningsrevisjon ut på anbud.

Valg av revisjonsordning – sekretariatets vurderinger

Kommunal revisjon er en del av kommunens egenkontroll og i en omstilling av offentlig sektor er det vanskelig å forutse utviklingsretning og hvilke konsekvenser dette vil ha for kommunal revisjon, men hovedtrenden er utvikling i retning av bl.a. følgende:

- Økende kvalitetskrav som gir større krav til realkompetanse.
- Flere type tjenester som gir større krav til fleksibilitet og ulike typer kompetanse.
- Rask utvikling innenfor informasjons- og kommunikasjonsteknologi, som både gir mer krevende arbeidsoppgaver og muligheter for ny organisering av arbeidet for den enkelte ansatte i revisjonen..

Kommunens revisjonsløsning bør ha en organisering, fagkompetanse og omstillingsevne som gjør revisjonen beredt til å møte og tilpasse seg en fremtid i stadig endring.

1. Egen ansatt revisor

Sekretariatet vurderer at ordning med å ansette egen revisor er lite aktuell, spesielt med henblikk på ovennevnte punkter om økende kvalitetskrav til realkompetanse og breddekompetanse.

I tråd med de utfordringer den offentlige virksomheten står overfor, vil det fort kunne oppstå behov for en større digital utvikling, større behov for etter- og videreutvikling av kompetansen til revisor for å kunne levere den tjenesten revisjonsoppdraget forutsetter. Denne ordningen vil gi en større sårbarhet ved bl.a. fravær og oppsigelser.

En egen ansatt revisor vil gi muligheter for å etablere et fagmiljø.

I tillegg må forvaltningsrevisjonstjenester kjøpes eksternt og vil bl.a. medføre ekstra bruk av ressurser for innhenting av tilbud på revisjoner. Flere større IKS-selskaper forholder seg negative til å selge forvaltningsrevisjons-tjenester til andre enn sine eierkommuner, og ofte er eneste valg å innhente denne tjenesten i det private markedet.

Uavhengighet til administrasjonen er mer utfordrende ved denne løsningen og krever tydelige rammer som sikrer uavhengigheten.

2. Inngå avtale med annen revisor

Kravene til økende kvalitetskrav til realkompetanse og breddekompetanse vil større aktører i det private markedet klare å omstille seg etter.

Ved kjøp av revisjonstjenester i det private marked må en forholde seg til lov om offentlige innkjøp.

Kjøp av revisjonsordning i det private markedet vil, med en konkret, grundig og spisset bestilling i anbudskonkurransen, kunne oppfylle kravet til kompetanse, kvalitet og uavhengighet.

Pris og planlagt mengde er definert i avtalen, men avtaleperioden kan ikke vare lengre enn 4 år, noe som kan gi lite kontinuitet.

Ved konkurranseutsetting benyttes ofte rammeavtaler. Rammeavtale brukes ofte når det er behov for en jevne, gjentakende enkeltkjøp av tjenester over rammeavtalens løpetid.

En konsekvens av å velge revisor i det private markedet er økt ressursbruk pga. direkte og indirekte transaksjonskostnader ved anbudsinnhenting, dvs. kostnader i forbindelse med orientere seg i markedet, finne leverandører, organisere anbudsrunder, kontraktskriving og oppfølging av leverandør.

Uavhengighet til kommuneadministrasjonen er ivaretatt ved denne løsningen.

Sekretariatet har vært i kontakt med BDO AS og Deloitte AS og innhentet opplysninger om selskapene, og foretatt en vurdering av deres tjenester og kostnadsbilde.

Begge selskapene leverer regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon, har god fagkompetanse og kapasitet. Vektlegges kostnadsbildet er det lite som tyder på, i innhentet informasjon, at kjøp i det private markedet vil gi lavere kostnader, enn ved de to andre ordningene loven tillater.

Manglende påvirkningskraft og innsynsrett for kommunen er en negativ faktor, og ikke minst muligheten for jevnlig bytte av revisor som vil skape uforutsigbarhet og omstillinger for administrasjonen.

3. Interkommunalt samarbeid

De fleste kommuner i Norge har en revisjonsordning organisert som et samarbeid med flere kommuner. Kommunen har lengre tradisjon i å delta i et interkommunalt samarbeid, når det kommer til revisjonstjenester, med de øvrige Hallingdals-kommunene og Valdres-kommunene.

Denne selskapsformen er regulert i IKS-loven og er et eget rettssubjekt, hvor kun kommuner, fylkeskommuner og andre IKS kan være medlemmer i slike selskaper.

Selskapsavtalen danner grunnlaget for samarbeidet mellom eierkommunene.

Deltakelse i et større IKS ville ha gode forutsetninger for å gi forsvarlige og kostnadseffektive revisjonstjenester for eierkommunene. Ordningen vil gi tilgang til bred fagkompetanse og kvalitet innenfor både regnskaps- og forvaltningsrevisjon.

Muligheten for etablering av et lokalkontor/avdelingskontor som vil gi kompetansearbeidsplasser i regionen/dalføret er absolutt til stede ved valg av denne ordningen.

Kommunen vil, som deltaker i et interkommunalt selskap, ha påvirkningskraft i forhold til bl.a. strategi, organisering, ressurser, oppgaveutførelse osv.

Uavhengighet til kommuneadministrasjonen er ivaretatt ved denne løsningen, ved at et interkommunalt samarbeid ligger revisjonen utenfor kommuneadministrasjonen.

Valg av revisjonsordning – anbefaling

Nesbyen kommune har lengre tradisjon i å delta i et interkommunalt samarbeid når det kommer til revisjonstjenester med de øvrige Hallingdals- og Valdres-kommunene.

Deltakelse i et IKS vurderes å oppfylle kravene til blant annet fagkompetanse, kvalitet og kontinuitet og kostnadseffektivitet, samt uavhengighet til kommuneadministrasjonen.

De interkommunale revisjonsenhetene har kommunal revisjon innen regnskap og forvaltning som sitt eneste felt og utvikler spisskompetanse på disse områdene.

Ved å inngå i et større interkommunalt revisjonsselskap ser sekretariatet bl.a. følgende fordeler;

- kommunen vil fra dag en få tilgang til økt faglig kompetanse og spisskompetanse på flere områder.
- Kommunen vil få en revisor som er spesialist på kommuneregnskap og har god kunnskap om kommunesektoren og som sikrer kommunen og kontrollutvalget tilgang på bred kunnskap, kompetanse og bistand.
- Sikrer kontinuitet og gir grunnlag for å følge opp problemstillinger over tid.
- mindre sårbarhet ved sykdom og oppsigelse, som gir økt leveringsevne og –sikkerhet.
- Ett større interkommunalt selskap vil kunne utføre tjenester innenfor alle revisjonsområdene, regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll.
- en større enhet vil gi lavere kostnader for revisjonstjenester, men kan gi noe økte kostnader for forvaltningsrevisjoner.
Økt kostnad må ses i sammenheng med kvalitet og kompetansenivået som vil være vesentlig forsterket enn i dagens revisjonsordning.

Som utredningen viser er det fordeler og ulemper ved alle alternativene for revisjonsordninger. Ut i fra et helhetlig bilde er sekretariatets anbefaling at den mest hensiktsmessig og formålstjenlige løsningen for Nesbyen kommune er å velge interkommunalt samarbeid som revisjonsordning for kommunen.

Forutsetningen for denne anbefalingen er at en velger et interkommunalt samarbeid (IKS) med et solid fagmiljø, både innenfor regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon, som leverer etter konkurransedyktige priser.

B) VALG AV REVISOR

Med bakgrunnen i anbefalt ordning, interkommunalt samarbeid (IKS), følger videre utredning og vurdering for valg av revisor.

Følgende IKS er vurdert i utredningen: Innlandet Revisjon IKS, Viken kommunerevisjon IKS og Hedmark Revisjon IKS (selskapet endrer navn til Revisjon Øst IKS i nærmeste fremtid, men vil i denne utredningen benevnes med nåværende navn).

Utredningen går ikke direkte inn i de kostnader som kan forventes knyttet til det selskapsjuridiske forholdet for kommunen som deltaker i et nytt interkommunalt selskap. Heller ikke kostnaden knyttet til eventuell avvikling av det eksisterende revisjonsselskapet, herunder innskuddskapital, pensjonsforpliktelser o.l.

Innledning

Som nevnt behandlet representantskapet i Kommunerevisjon IKS situasjonen i selskapet den 07.01.2020 og som nedsatte en arbeidsgruppe som skulle se på organisering av revisjonsselskapet i et langt perspektiv og vurdere fremtiden til det interkommunale selskapet.

Sekretariatet har hatt dialog med arbeidsgruppa underveis, blant annet var sekretariatet invitert til et møte i arbeidsgruppa den 11.03.2020, hvor Viken kommunerevisjon IKS og Innlandet Revisjon var invitert til å holde presentasjoner.

Signaler fra arbeidsgruppa har vært at Kommunerevisjons IKS går mot avvikling.

Arbeidsgruppa undersøkte mulighetene for virksomhetsoverdragelse av Kommunerevisjon IKS med Viken kommunerevisjon IKS og Innlandet Revisjon IKS, men ingen av selskapene så dette som tjenlig. Begge er derimot positive til at kommunene som i dag er deltakere i Kommunerevisjon IKS kan søke seg inn som deltaker i deres selskap.

Representantskapet behandlet arbeidsgruppas konklusjoner i sitt møte 27.04.2020 som sak 8/2020, samt styret sitt vedtak i sak 09/2020 i møte 16.04.2020.

En mulig virksomhetsoverdragelse av selskapet med Hedmark Revisjon IKS ble presentert av arbeidsgruppe og styret til representantskapet.

Kontrollutvalget og sekretariatet har ikke mottatt informasjon fra arbeidsgruppa til representantskapet om en mulig virksomhetsoverdragelse av selskapet med Hedmark Revisjon IKS. Sekretariat kontaktet selv styreleder etter deres møte 16.04.2020.

Hedmark Revisjon ble deretter tatt med inn i utredningen til sekretariatet.

De tre selskapene ble invitert til å holde presentasjoner av sine selskaper, for kontrollutvalgene i Nesbyen, Gol, Hemsedal og Ål, på et felles Teams-møte den 28.04.2020.

Sekretariatet har hatt dialog med Innlandet Revisjon IKS, Viken kommunerevisjon IKS og Hedmark Revisjon IKS på selvstendig grunnlag på vegne av kontrollutvalgene, og gjort nøytrale vurderinger av disse.

Utgangspunktet til sekretariatet har vært å innhente informasjon og utrede de selskapene som representantskapets arbeidsgruppe har ført dialog med underveis i prosessen.

Forhold av betydning ved valg av revisor

Pris og kvalitet er sentrale kriterier for valg av revisor. Vel så viktige tilleggsfaktorer vil være betydningen av eierskap og påvirkningskraft. For Hallingdal er muligheten for etablering av et avdelingskontor, lokalt i dalføret, for å kunne beholde/opprette kompetansearbeidsplasser innenfor revisjon, en tungtveiende faktor.

Sekretariatet har innhentet informasjon om følgende 3 interkommunale selskaper (IKS):

1. Innlandet Revisjon IKS
2. Viken kommunerevisjon IKS
3. Hedmark Revisjon IKS (endrer i nærmeste fremtid navn til Revisjon Øst IKS)

1. Innlandet Revisjon IKS

Selskapet ble etablert 01.01.2005 og dagens eiere består av Innlandet fylkeskommune og 18 kommuner. Innlandet Revisjon IKS har i dag hovedkontor på Lillehammer og avdelingskontorer på Gjøvik og Otta, som ikke har stedlig leder.

Selskapet er bedriftsmedlem i Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) og underlagt NKRF sin kvalitetskontroll.

Selskapet målsetting er å;

- sikre eierne lovpålagte revisjonstjenester av god kvalitet og effektivt utført, til selvkost etter medgått tid.
- bidra til tillit til kommunal forvaltning og tjenesteproduksjon og læring i kommunen.

Selskapets verdier;

- kompetanse – selskapets største verdi er de ansatte og deres kompetanse.
- uavhengighet og objektivitet
- kundeorientert – opptatt av å lytte til kunden og deres kunnskap er viktig for selskapet.
- aktive medarbeidere – selskapet er opptatt av å delegere ansvar.

Selskapet har jobbet med metodisk utvikling i forhold til rekruttering av god kompetanse, standardisering og strukturering, digitalisering og kommunikasjon i revisjonsprosessen.

Ansatte:

Selskapet består av 23 ansatte fordelt som følger;

- Daglig leder Bjørg Hagen, master i offentlig revisjon og registrert revisor. Hun har ledet selskapet siden 2008.
- 13 regnskapsrevisorer
 - 6 oppdragsansvarlige revisorer
 - 7 revisorer
- 9 forvaltningsrevisorer
 - 4 oppdragsansvarlige revisorer
 - 5 revisorer

Sykefraværet i selskapet var i 2018 4,7 % og i 2019 på 5,5 %.

Kompetanse:

Kompetanse regnskapsrevisjon:

- statsautoriserte og registrerte revisorer
- økonomer på masternivå

Kompetanse forvaltningsrevisjon:

- medarbeidere med mastergrad innenfor ulike fagfelt, som; samfunnsøkonomi, juss, statsvitenskap og sosialantropologi.

De ansatte har en god blanding av kompetanse, alder, kjønn og erfaring.

Deltakerkommuner:

Følgende 18 kommuner og Innlandet fylkeskommune er deltakere i Innlandet Revisjon IKS:

Deltakerkommune	Eierprosent	Innskudd kr.	Innbyggertall
Innlandet fylkeskommune	17,48 %	380 000	
Lillehammer	13,30 %	284 000	28 345
Gjøvik	14,42 %	313 400	30 560
Dovre	1,51 %	32 500	2 553
Lesja	1,16 %	25 000	1 975
Skjåk	1,25 %	26 900	2 197
Lom	1,31 %	28 200	2 228
Vågå	1,99 %	42 900	3 570
Nord-Fron	3,10 %	67 400	5 723
Sel	3,19 %	68 700	5 739
Øyer	2,55 %	55 400	5 100
Gausdal	3,24 %	70 400	6 106
Østre Toten	7,67 %	166 800	14 973
Vestre Toten	6,59 %	143 400	13 427
Jevnaker	3,32 %	72 200	6 852
Lunner	4,44 %	96 400	9 048
Gran	6,86 %	149 200	13 630
Søndre Land	3,16 %	68 800	5 617
Nordre Land	3,63 %	78 000	6 633

Representantskap og styre:

Representantskapet er selskapets høyeste organ og består av 19 representanter. Valgene følger kommunevalgs-perioden. Kommunestyret i de deltakende kommuner velger hver sin representant og vararepresentant. Ved votering i representantskapet, stemmer medlemmene for sin prosentvise andel av eierandelene.

Styret i selskapet består av 3 faste medlemmer og 2 varamedlemmer som er valgt av representantskapet. Daglig leder eller representantskapsmedlemmer kan ikke være medlemmer av styret.

Styreleder: Espen Hagberg.

Kostnad:

Innlandet Revisjon IKS drives etter selvkostprinsippet. Kostnader fordeles mellom deltakerkommunene etter medgåtte timer.

De fakturerer åkonto gjennom året i forkant av hvert tertial, med avregning av medgåtte timer pr. 31.12. Selskapet har differensierte priser for regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og andre oppgaver.

Innlandet Revisjon IKS deltar årlig i benchmarking i regi av NKRF.

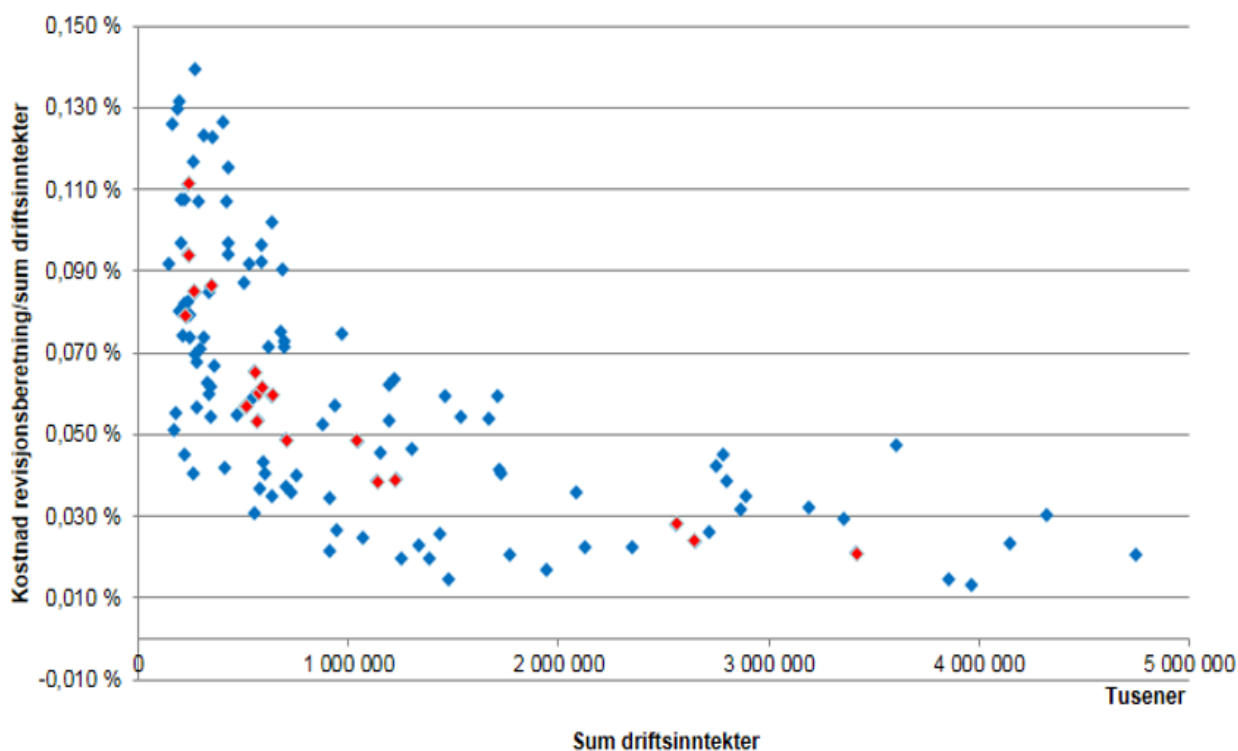
Benchmarkingen tar utgangspunkt i kostnader for revisjon av årsregnskap, dividert på brutto driftsinntekter til kommunen.

Her kommer selskapet prismessig ut i det midterste sjiktet, men selskapet har flere små kommuner som trekker gjennomsnittet noe opp.

Tabell: Revisjons av årsregnskap/Driftsinntekter:

Kostnader knyttet til regnskapsrevisjon dividert på kommunens brutto driftsinntekter.

Innlandet Revisjon IKS sine kunder er markert med røde punkter.

Øvrig informasjon:

- Eierandelen er bygget på innbyggertallet.
- Den enkelte deltaker hefter med hele sin formue for sin andel av selskapets samlede forpliktelser.
- Den enkelte deltaker kan med ett års varsel ensidig si opp sin deltakelse, etter reglene i IKS-loven og
- Selv med 3 kontorer fokuserer man som en helhet i forhold til arbeidsorganisering. Kompetanse, og ikke steds plassering, vektlegges når det skal avgjøres hvem som utfører de ulike forvaltningsrevisjonene.

Samarbeid med kontrollutvalget:

Det legges opp til god dialog med kontrollutvalget, bl.a. gjennom følgende:

- Innlandet Revisjon IKS inngår årlig oppdragsavtale med kontrollutvalget, som er forankret i selskapsavtalen.
- Oppdragsavtalen gir blant annet rammer for samarbeidet med kontrollutvalget og revisjonen, herunder bl.a. revisjonsomfang, økonomi, skriftlige rapporteringer, informasjon om revisjonsstrategi og løpende revisjon.
- Det rapporteres 3 ganger årlig ift. regnskapsrevisjon; løpende revisjon, interimrapport og regnskapsrapport ved årsoppgjør.
- Ved forvaltningsrevisjoner er det vanlig med en prosjektplan og foranalyse før revisjon starter opp. Revisjonen rapporterer om fremdrift til kontrollutvalget underveis. Endelig rapport presenteres på k-utvalgsmøte og om ønskelig kan revisjonen presentere rapporten for kommunestyret.
- Revisjonen deltar i kontrollutvalgsmøter når dette er ønsket.

Avdelingskontor:

Innlandet Revisjon IKS stiller seg positive til å vurdere etablering av lokalkontor i regionen.

Daglig leder Bjørg Hagen skriver følgende i epost ift. avdelingskontor:

«Vi har i dag hovedkontor på Lillehammer og kontor på Gjøvik og Otta. Representantskapet etablerte kontoret på Otta da kommunene i Nord Gudbrandsdal komme inn i selskapet. Innlandet Revisjon IKS har god erfaring med ledelse av ansatte på hjemmekontor og kontorer utenom hovedkontoret.

Daglig leder mener derfor at det kan være muligheter for etablering av et kontor i regionen. Mulighetene for etablering av et kontor vil være større jo flere kommuner som tilslutter seg Innlandet Revisjon IKS fra Valdres/Hallingdal.»

Daglig leder har orientert om at den anser det bør være et minimum på 3 ansatte for å kunne opprette et fagmiljø. De tar forbehold om at ønsket kompetanse lar seg rekruttere. Plassering i Hallingdal eller Valdres må vurderes nærmere når man vet hvor mange kommuner som evt. melder seg inn.

Inntreden:

Daglig leder vurderer at eierne i selskapet er positive til at kommunene i Valdres og Hallingdal kommer inn som deltakere i Innlandet Revisjon IKS. Kommunerevisjon IKS har hatt svært stor avgang av ansatte og kompetanse det siste halve året. Daglig leder vurderer det derfor som lite sannsynlig at representantskapet og eierkommuner vil være interessert i en virksomhetsoverdragelse.

Det antas at en inntreden fra kommunen formelt tidligst kan skje fra 01.01.2021.

Frem til da stiller selskapet seg positive til å levere revisjonstjenester frem til inntredenstidspunktet, med forutsetning om at det inngås en avtale om dette.

2. Viken kommunerevisjon IKS (VKR)

Selskapet ble etablert i 2003 og eierne består av 18 kommuner og Viken fylkeskommune. Fylkeskommunen har vedtatt å tre ut og satse på egen revisjon.

Viken kommunerevisjon IKS har i dag hovedkontor i Drammen og avdelingskontorer, med stedlige ledere, på Hønefoss og i Ski.

Selskapet er bedriftsmedlem i Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) og underlagt NKRF sin kvalitetskontroll.

VKR har bistått Kommunerevisjon med revisjon av årsregnskapene for 2019.

Selskapets visjon:

«VKR skal være den beste revisjonsløsningen for kommuner og fylkeskommuner.»

Selskapets overordnede mål:

å levere de tjenestene våre kunder forventer

For å få til dette er det nødvendig med kompetanse slik at de tjenestene kundene etterspør kan leveres og av høy faglig standard. De søker å levere rasjonelle produkter og tjenester til konkurransedyktige priser.

Være tillitsskapende og et synlig revisjonsselskap. Ha en organisasjonsform/selskapsstruktur som gjør at de kan påta seg nye oppgaver, og være tilpasningsdyktige ut i fra endrede rammevilkår, samt søke å ekspandere og utvikle seg.

Ansatte:

Selskapet består av 27 ansatte fordelt som følger;

- Daglig leder Inger Anne Fredriksen, bachelor i revisjon og etterutdanning i ledelse, daglig leder i selskapet siden 2015
- 14 regnskapsrevisorer
- 8 forvaltningsrevisorer

De ansatte er fordelt på hovedkontoret i Drammen og avdelingskontorene på Hønefoss (3 ansatte) og i Ski (5 ansatte).

Sykefraværet i Viken kommunerevisjon IKS var i 2018 på 6,8 % og i 2019 på 6,3 %.

Årlige medarbeiderundersøkelser viser at de ansatte trives.

Kompetanse:

- 2 statsautoriserte revisorer
- 4 registrerte revisorer
- Flere oppdragsansvarlige revisorer
- 2 medarbeidere med master i rettsvitenskap
- 1 medarbeider med master i offentlig ledelse og styring
- 1 medarbeider med master i finans
- 1 medarbeider med master i skatt og avgift
- Siviløkonomer

VKR har medarbeidere som kan skilte med mange års erfaring fra; kommunal revisjon, riksrevisjon, fylkesmannen og skatteetaten.

De har et stort fagmiljø, bred kompetanse på kommunal virksomhet, stordriftsfordeler faglig og administrativt.

VKR vektlegger god dialog med sine kunder, og et faglig og godt samarbeid med kontrollutvalgene.

Deltakerkommuner:

Følgende 16 kommuner og Buskerud fylkeskommune er deltakere i Viken kommunerevisjon IKS:

Deltakerkommune	Eierprosent	Innskudd kr.	Innbyggertall
Buskerud fylkeskommune *	13,2 %	380 000	-
Drammen	17,9 %	260 000	69 472
Enebakk	3,9 %	60 000	11 110
Flesberg	2,3 %	21 000	2 688
Kongsberg	8,3 %	185 000	27 723
Krødsherad	2,1 %	12 000	2 212
Modum	4,9 %	65 000	14 115
Nedre Eiker	6,9 %	90 000	24 963
Nesodden	5,8 %	103 000	19 616
Nore og Uvdal	2,6 %	22 000	2 439
Ringerike	8,9 %	146 000	30 641
Rollag	2,1 %	16 000	1 390
Sande *	3,8 %	64 000	2 461
Sigdal	2,5 %	27 000	3 467
Svelvik	3,0 %	59 000	6 685
Øvre Eiker	5,6 %	70 000	19 423
Ås	6,2 %	105 000	20 652
Flå *	-	-	1 050
Hol *	-	-	4 441

* Buskerud fylkeskommune (nå Viken) og Sande (nå Holmestrand) er eiere frem til 01.07.2020.

Hol og Flå kommer inn som eiere i 2020.

Representantskap og styre:

Representantskapet er selskapets øverste myndighet og består av 1 representant fra hver av deltakerne. Hver representant har 2 personlige vararepresentanter. Valget skjer normalt for en periode på 4 år og følger kommunestyrets valgperiode.

Deltakerne har stemmerett i forhold til sin eierandel. Ved voteringer vektes den enkelte deltakers stemme svarende til deltakernes eierandel i selskapet med utgangspunkt i fremmøtte deltakere.

Representantskapsleder: Monica Myrvold Berg

Styret består av medlemmer og 3 prioriterte varamedlemmer. Styremedlemmer og vara velges av representantskapet og velges for 2 år. Styret sitter til nytt styre er valgt. Hvert år velges halvparten av medlemmene. Ett av medlemmene og varamedlemmet velges av og blant de ansatte i selskapet.

Hvert styremedlem har en stemme.

Styreleder: Knut Martin Glesne

Kostnad:

Viken kommunerevisjon IKS drives etter selvkostprinsippet.

VKR har en finansieringsmodell basert på fakturering etter medgått tid og de har differensierte timepriser for henholdsvis regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og andre oppgaver.

Kostnader fordeles mellom deltakerkommunene etter medgåtte timer.

Det faktureres akonto tertialvis, med avregning av medgåtte timer pr. 31.12. Løpende oppfølging av medgåtte timer, dialog med kontrollutvalget gjennom året.

Viken kommunerevisjon IKS deltar årlig i benchmarking i regi av NKRF.

Benchmarkingen tar utgangspunkt i kostnader for revisjon av årsregnskap, dividert på brutto driftsinntekter til kommunen.

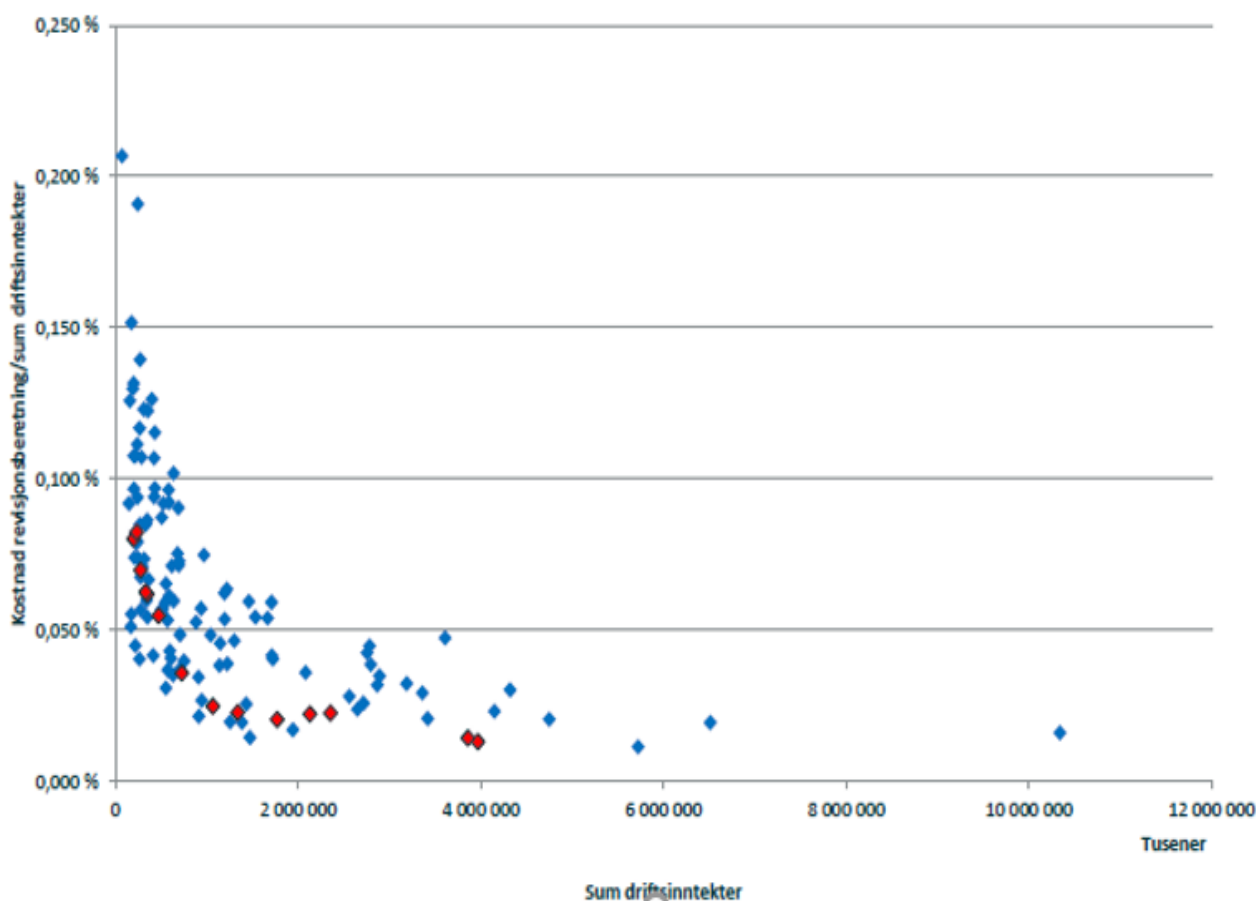
I benchmarkingen i 2018 fikk Buskerud Kommunerevisjon IKS (Viken kommunerevisjon IKS) 2. og 3. plass i undersøkelsen for to av sine kommuner. 6 av oppdragene deres var blant de 16 øverste (rimeligste) plassene av de 127 kommunene som var med i undersøkelsen for 2018.

De hadde for all sine kommuner en gjennomsnitt for regnskapsrevisjon på 0,042 %, mens gjennomsnittet for alle kommuner lå på 0,063 %.

Tabell: Revisjons av årsregnskap/Driftsinntekter:

Kostnader knyttet til regnskapsrevisjon dividert på kommunens brutto driftsinntekter.

Viken kommunerevisjon IKS sine kunder er markert med røde punkter.

Øvrig informasjon:

- Eierandelene beregnes med fastkomponent hvor ¼ av andelene fordeles likt på deltakerne, men de resterende ¾ fordeles etter driftsinntekter.
- Om kommunene ikke trer inn som virksomhetsoverdragelse og med en bokført egenkapital, er det naturlig å beregne et innskudd for hver kommune på omtrent samme størrelsesorden som fremgår av selskapsavtalen for kommuner med sammenlignbar størrelse, jf. selskapsavtalen § 3.
- Representantskapet består av 1representant fra hver av deltakerne. Deltakerne har stemmerett i forhold til sin eierandel.

- Den enkelte deltaker kan med ett års skriftlig varsel si opp sin deltakelse i selskapet med virkning fra 01.07. det enkelte år.
- Nye selskapsavtale er under utarbeidelse og om flere kommuner ønsker å tre inn er det ønskelig om prosessen kan samordnes, slik at alle kan inkluderes i ny selskapsavtale, som da vil bli ferdigstilt til høsten.
- VKR gjennomfører kundeundersøkelser ca. annethvert år, som sendes ordførere, rådmenn/kommunedirektører, regnskapsmedarbeidere og kontrollutvalg i sine eierkommuner.

Samarbeid med kontrollutvalget:

Viken kommunerevisjon IKS vektlegger god dialog med sine kunder, og et faglig og godt samarbeid med kontrollutvalgene.

Det lages en årlig plan for kontrollutvalget, og planen inneholder bl.a. revisjonsstrategi og prioriterte områder, forvaltningsrevisjon, forslag til prosjektplaner, og andre oppgaver.

Hvert 4. år utarbeides et engasjementsbrev som brukes til å avklare innholdet i revisors oppgaver og forventninger til dialog. Engasjementsbrevet består av bl.a.; innhold og rammer, rapportering og kommunikasjon, taushetsplikt, uavhengighet og honorarer.

Kontrollutvalget får skriftlig rapportering/statusbrev vedr. regnskapsrevisjon to ganger pr. år.

De deltar på kontrollutvalgets møter ved behov/ønske fra utvalget.

Avdelingskontor:

Viken kommunerevisjon IKS er positivt innstilt til å vurdere etablering av lokalkontor i regionen.

Daglig leder Inger Anne Fredriksen skriver følgende i epost til sekretariatet ift. avdelingskontor:

«VKR har forståelse for at representantskapet i Kommunerevisjon IKS og eierkommunene er opptatt av å fortsatt ha kompetanse og fagstillinger innen revisjon lokalt. Vi er positive til å vurdere etablering av et lokalkontor i Hallingdal/Valdres. Det er avgjørende etter vår mening at en slikt lokalkontor skal ha tilfredsstillende kompetanse og fagmiljø.

For å kunne etablere et avdelings-/regionkontor, må det være så mange kommuner som slutter seg til at det er mulig å finansiere minimum 3 stillinger, helst flere. Selv om avdelingskontoret vil være en del av VKR sitt totale fagmiljø er det viktig at de ansatte opplever at de har tilfredsstillende kompetanse til å levere det eierne etterspør, og et fagmiljø som gir mulighet til læring og utvikling.

Når det gjelder bemanning av et lokalkontor, må VKR vurdere hva slags kompetanse selskapet trenger både lokalt og totalt sett, og rekruttere ansatte ut ifra denne vurderingen. Bemanningen av et lokalkontor forutsetter at det er mulig å rekruttere kvalifiserte personer. Videre vil lokalisering av et avdelings/regionkontor være avhengig av hvilke kommuner som blir med i VKR, og hva kommunene ønsker.»

Daglig leder har orientert om at den anser det bør være et minimum på 3 ansatte for å kunne opprette et fagmiljø. De tar forbehold om at ønsket kompetanse lar seg rekruttere. Om alle 6 kommuner i Hallingdal blir deltakere i selskapet er behovet for et avdelingskontor tilstede og finansierbart.

Et avdelingskontor/lokalkontor i Hallingdal vil samarbeidet mot kontoret som ligger i Hønefoss, som nærmeste kontor. Det er naturlig å se på oppdragene i sammenheng med Hønefoss og vurdere hva slags kompetanse det er behov for totalt sett.

På direkte spørsmål svarer styreleder Glesne kontant ja til et lokalkontor i Hallingdal, om alle 6 kommunene i Hallingdal blir eiere i VKR.

Inntreden:

Dersom dagens eierkommuner i Kommunerevisjon IKS ønsker å slutte seg til VKR vil det etter deres vurdering være hensiktsmessig at kommunene trer inn i selskapet som eiere basert på dagens selskapsavtale for VKR.

De ser det ikke som hensiktsmessig med virksomhetsoverdragelse, da de anser at Kommunerevisjon IKS har liten verdi i dag, men at Kommunerevisjon IKS avvikles og at de kommunene som ønsker det blir med som deltakere i VKR.

Det antas at en inntreden fra kommunen formelt tidligst kan skje fra 01.01.2021.

Frem til da stiller selskapet seg positive til å levere revisjonstjenester frem til inntredenstidspunktet, med forutsetning om at det inngås en avtale om dette.

3. Hedmark Revisjon IKS

Selskapet ble etablert 01. januar 2005 som en konsekvens av fusjon mellom Østerdal Revisjon IKS og Hedemarken Revisjon IKS

Eierne består av 16 kommuner.

Selskapet vil endre navn til Revisjon Øst IKS; ny selskapsavtale ble godkjent den 15.04.2020 og selskapet vil bruke navnet Hedmark Revisjon IKS som offisielt navn frem til Foretaksregisteret har godkjent og registrert den nye selskapsavtalen.

Hedmark Revisjon IKS har i dag hovedkontor i Løten og avdelingskontor på Kongsvinger.

Selskapet er bedriftsmedlem i Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) og underlagt NKRF sin kvalitetskontroll.

Selskapets visjon:

Selskapets strategiske plan angir følgende visjon:

Hedmark Revisjon IKS – det naturlige valg ved revisjon av kommuner.

Denne visjonen ligger til grunn for våre handlinger og tiltak i selskapet.

Ansatte:

Selskapet består av 20,2 årsverk fordelt som følger;

- Daglig leder Morten Alm Birkelid, siviløkonom. Han har ledet selskapet, eller selskap som er en del av nåværende Hedmark Revisjon IKS fra 1995.
- 13,2 regnskapsrevisorer, herav 2,2 oppdragsansvarlige revisorer og 11 utøvende revisorer.
- 7 forvaltningsrevisorer, herav 2 oppdragsansvarlige og 5 utøvende revisorer.

De ansatte er fordelt på hovedkontoret i Løten (13 ansatte, inkludert daglig leder) og avdelingskontoret på Kongsvinger (8,2 ansatte).

Sykefraværet i Hedmark Revisjon IKS var i 2018 på 3,04 % og i 2019 på 3,99 %.

Kompetanse:

Kompetanse regnskapsrevisjon:

- statsautoriserte og registrerte revisorer, herunder medarbeidere med bachelor i revisjon, master i offentlig ledelse og administrasjon, master i offentlig revisjon, siviløkonomer.

Kompetanse forvaltningsrevisjon:

- medarbeidere med mastergrad innenfor ulike fagfelt, som; statsvitenskap, ledelse og org.psykologi, politikk og helse og sosialantropologi.

De ansatte har høy kompetanse, både formell og reell, samt bred erfaring. Selskapets ansatte har vært foredrag-holdere på eksterne kurs og konferanser

Deltakerkommuner:

Følgende 16 kommuner er deltakere i Hedmark Revisjon IKS:

Deltakerkommune	Eierprosent	Innskudd kr.	Innbyggertall
Eidskog	3,5 %	60 000	6 106
Elverum	11,0 %	180 000	21 254
Engerdal	1,0 %	20 000	1 268
Grue	3,0 %	50 000	4 612
Hamar	17,0 %	280 000	31 369
Kongsvinger	9,0 %	150 000	17 829
Løten	4,0 %	60 000	7 674
Nord-Odal	2,5 %	40 000	5 016
Ringsaker	10,5 %	290 000	34 768
Stange	10,5 %	170 000	21 064
Stor-Elvdal	2,0 %	30 000	2 419
Sør-Odal	4,0 %	70 000	7 905
Trysil	4,0 %	70 000	6 627
Våler	2,5 %	40 000	3 662
Åmot	3,0 %	50 000	4 356
Åsnes	5,0 %	80 000	7 203

Representantskap og styre:

Representantskapet er selskapets høyeste organ og består av 16 representanter. Valgene følger kommunevalgperioden. Kommunestyrene i de deltakende kommuner velger hver sin representant og vararepresentant. Ved votering i representantskapet, stemmer medlemmene for sin prosentvise andel av eierandelene.

Representantskapsleder: Lise Selnes.

Styret i selskapet består av 6 faste medlemmer og 6 personlige varamedlemmer, hvorav 4 faste og 4 varamedlemmer velges av representantskapet. De resterende 2 faste og 2 varamedlemmer velges av og blant de ansatte.

Styremedlemmer velges for 4 år av gangen, men ved første valg velges to av medlemmene kun for 2 år.

Styreleder: Per Kristian Hammer.

Kostnad:

Hedmark Revisjon IKS drives etter selvkostprinsippet, og opererer med flat pris uansett tjeneste og utøver/revisor.

Det faktureres akonto tertialvis, med avregning av medgåtte timer pr. 31.12.

Hedmark Revisjon IKS deltar årlig i benchmarking i regi av NKRF.

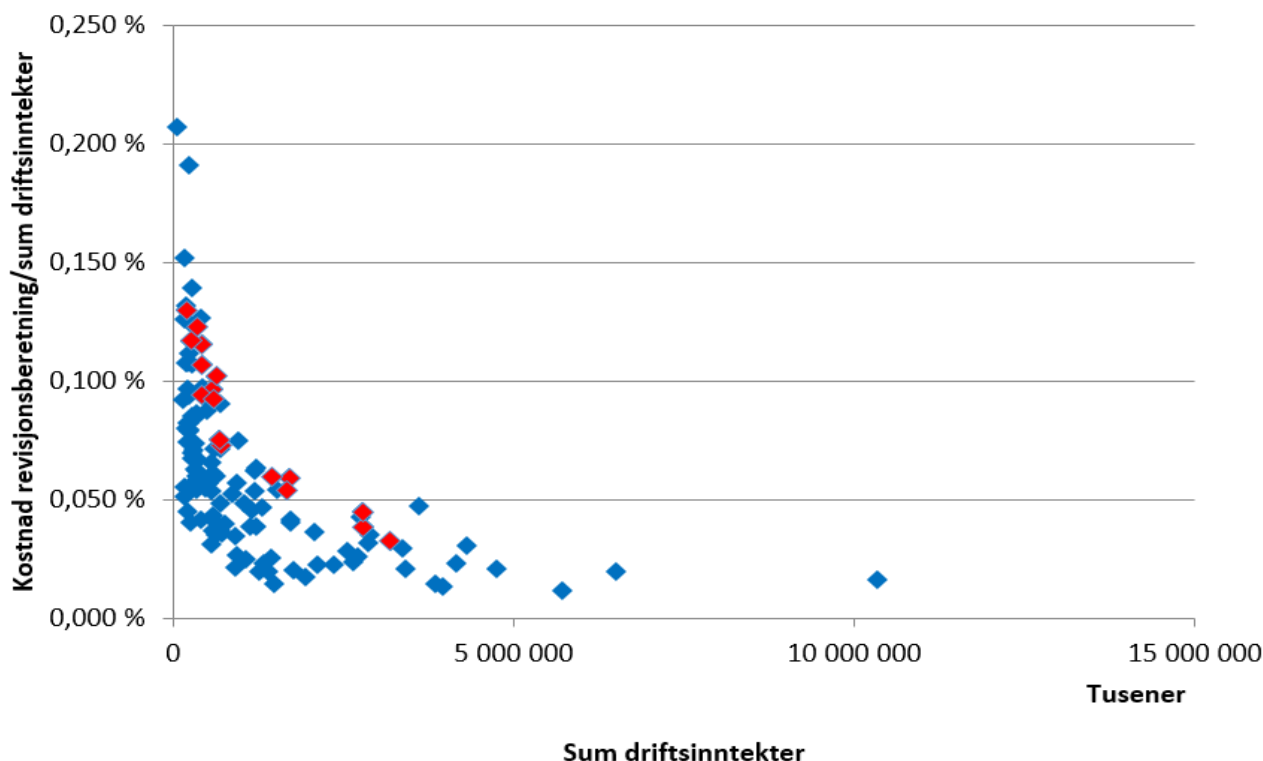
Benchmarkingen tar utgangspunkt i kostnader for revisjon av årsregnskap, dividert på brutto driftsinntekter til kommunen.

I benchmarkingen i 2018 hvor 127 kommuner var med i undersøkelsen kom selskapet prismessig, sammenlignet med øvrige deltakere i undersøkelsen, i hovedsak ut i det høyere prissjiktet.

Tabell: Revisjons av årsregnskap/Driftsinntekter:

Kostnader knyttet til regnskapsrevisjon dividert på kommunens brutto driftsinntekter.

Hedmark Revisjon IKS sine kunder er markert med røde punkter.

Øvrig informasjon:

- Eierandelen er fastsatt ut i fra sum driftsinntekter i kommunens regnskaper for 2014.
- Den enkelte deltaker hefter med hele sin formue for sin andel av selskapets samlede forpliktelser.
- Den enkelte deltaker kan med ett års varsel innen 30.06., si opp sin deltakelse, etter reglene i Lov om interkommunale selskaper.
- Kontrollutvalgene kan bestille revisjonstjenester hos andre når selskapet ikke har kapasitet eller andre spesielle forhold tilsier at selskapet ikke bør utføre revisjonen.

Samarbeid med kontrollutvalget:

Hedmark Revisjon IKS inngår årlig oppdragsavtale med kontrollutvalget.

Avtalen gir blant annet rammer for samarbeidet med kontrollutvalget og revisjonen, herunder regnskapsrapportering, rapportering av bestilte forvaltningsrevisjoner/eierskapskontroller, økonomirapportering

Arbeidet etter et års-hjul i forhold til regnskapsrevisjon, herunder revisjonsstrategi, interimrapporter og årsavslutningsbrev.

Etterstreber å serve kontrollutvalgene og sekretariatene etter deres ønsker.

Avdelingskontor:

Hedmark Revisjon IKS er i utgangspunktet positivt innstilt til å etablere et lokalkontor i regionen, men vil først vurdere dette nærmere når de vet hvor mange kommuner som evt. søker å tre inn i selskapet.

Daglig leder skriver følgende i epost ift. avdelingskontor:

«Dersom kommuner skal velge en kommunal revisjonsløsning, er vår vurdering at disse fortsatt må ha fysisk nærhet til den kommunale revisjonsløsningen som velges. For å kunne rekruttere fagfolk i dag kreves det en viss størrelse på kontor for at det skal være attraktivt for yngre og høyt utdannede personer og søke seg til bransjen. Med revisjon av bare fire kommuner i Hallingdal og kanskje inntil et tilsvarende antall ansatte kan det blir utfordrende å legge til rette for et avdelingskontor som kan levere både regnskaps-, forvaltnings- og rådgivningstjenester.»

Daglig leder har orientert om at av erfaring, fra tidligere sammenslåinger, anser de at det bør være 5-6 ansatte på et avdelingskontor, om det er færre ansatte enn dette blir kontoret sårbart for sykdom og oppsigelser.

Inntreden:

Hedmark Revisjon IKS stiller seg positive til en virksomhetsoverdragelse av Kommunerevisjon IKS.

Styret i selskapet er åpne for nye eiere fra Hallingdal, selv om de anser at geografi kan være til noe hinder.

Daglig leder har informert om at de vil bruke litt tid etter en evt. virksomhetsoverdragelse på å erfare kompetansen til de nåværende ansatte i Kommunerevisjon IKS, og vil deretter ta grep i forhold til behov.

Det antas at en inntreden fra kommunen formelt tidligst kan skje fra 01.01.2021.

Frem til da stiller selskapet seg positive til å levere revisjonstjenester frem til inntredenstidspunktet.

Sammendrag av selskapene

	Innlandet Revisjon IKS	Viken kommunerevisjon IKS	Hedmark Revisjon IKS
Antall eierkommuner:	19 (inkl. Innlandet fylkeskom.)	17 (Inkl. Viken fylkeskom.)	16
Ansatte:	23	27	22,2
- Regnskapsrevisorer:	13	14	13,2
-Forvaltningsrevisorer:	9	8	7
Fakturering/tilskudd:	Fakt. etter medgått tid	Fakt. etter medgått tid	Fakt. etter medgått tid
Eierandel:	Basert på innbyggerantall	1 fastkomponent hvor ¼ av andelene fordeles likt, ¾ etter driftsinntekt	Basert på sum driftsinntekter 2014
Hovedkontor:	Lillehammer	Drammen	Løten
Avdelingskontorer:	Gjøvik og Otta	Hønefoss og Ski	Kongsvinger
Virksomhets- overdragelse	Nei Ønsker ikke virksomhets- overdragelse	Nei Ønsker ikke virksomhets- overdragelse	Ja Stiller seg positive til virksomhetsoverdragelse, men kan ikke love nåværende ansatt

			Kommunerevisjon IKS stilling i selskapet på sikt.
Innstilling til avd. kontor i Hallingdal	Ja Positive, med forutsetning om at det må være minst 3 ansatte på et avd.kontor. Muligheten er større jo flere kommuner som slutter seg til selskapet. Forutsetter at man klarer å rekruttere personer med rett kompetanse.	Ja Positive, med forutsetning om at det må være minst 3 ansatte på et avd.kontor og nok antall kommuner til å finansiere dette. Muligheten er større jo flere kommuner som slutter seg til selskapet. Forutsetter at det er mulig å rekruttere personer med rett kompetanse.	Ja, men må først avklare hvor mange kommuner som evt. melder seg inn, før de tar stilling til avd.kontor. Forutsetning; avd.kontor må ha minst 5-6 ansatte.

Tidspunkt for en eventuell formell inntreden anses av Innlandet Revisjon, Hedmark Revisjon IKS og Viken kommunerevisjon IKS kan skje tidligst fra 01.01.2021.

Alle tre selskaper vil tilstrebe seg å tilby revisjonstjenester for 2020 dersom kommunen velger å melde seg inn i deres selskap.

Prissammenligning

Et av selskapene har bedt om at deres timepriser holdes konfidensielle, av denne årsak settes opp en sammenstilling ift. kostnad, hvor kun en sammenlignbar totalsum fremkommer.

Det er tatt utgangspunkt i et gitt realistisk antall timer pr. år for tjenestene; regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og rådgivning/bistand.

Prisene kan opplyses om i lukket møte.

Sammenstilling gir en estimert årlig kostnad, for et gitt antall timer, for regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og rådgivning/bistand:

Interkommunal selskap IKS):	Regnskaps- og forvaltningsrevisjon, rådgivning og bistand	Pris +/- ift. Kommunerevisjon IKS
Kommunerevisjon IKS	Kr. 460 800,-	0,-
Viken kommunerevisjon IKS	Kr. 430 750,-	Kr. - 30 050,-
Innlandet Revisjon IKS	Kr. 501 650,-	Kr. + 40 850,-
Hedmark Revisjon IKS	Kr. 480 000,-	Kr. + 19 200,-

Som det fremgår av tabellen gir eksemplet noe variasjoner i totalpris.

Viken kommunerevisjon IKS kommer best ut i sammenligningen.

Beregner man gjennomsnitt av selskapenes timepriser for de 3 tjenestene, gir det en til dels lik timepris for Innlandet Revisjon IKS, Viken kommunerevisjon IKS og Hedmark Revisjon IKS, men da hovedtyngden av

tidsbruken ligger i regnskapsrevisjon kommer Viken kommunerevisjon IKS bedre ut med en betydelig lavere timepris for denne tjenesten enn de to øvrige selskapene.

Innlandet Revisjon IKS og Hedmark Revisjon IKS har begge et høyere kostnadsbilde i eksemplet sett opp mot både Viken Kommunerevisjon IKS og Kommunerevisjon IKS.

Det samme bildet viser benchmarkingsundersøkelser gjennomført i regi av NKRF.

Det må tas med i betraktningen at dette gir kun et enkelt sammenligningsgrunn på kostnad ut i fra et visst antall timer. En medvirkende faktor er effektivitet og total tidsbruk for samme jobb.

Valg av revisor – sekretariatets vurderinger

Sekretariatet vurderer det samme som styret og representantskapet i Kommunerevisjon IKS, at det ikke er naturlig å videreføre selskapet i sin nåværende form og ser det ikke som realistisk å gjenoppbygge selskapet.

Sekretariatets vurdering at den mest formålstjenlige og kostnadseffektive løsningen for kommunen er fortsatt å inngå i et interkommunalt samarbeid, ved å søke deltakelse i et større IKS.

Ny revisor skal velges, og hvilke kriterier/faktorer er viktigst i forhold til kommunal revisjon, på lang sikt for kommunen?

Skal det velges et alternativ med gode muligheter for et avdelingskontor på Gol, evt. Fagernes, men hvor virksomhetsoverdragelse ikke er aktuelt?

Eller velger man det selskapet som tilbyr virksomhetsoverdragelse for å på den måten kunne sikre stillingene i Kommunerevisjon IKS på kort sikt, på lang sikt fremstår dette noe usikkert, og hvor muligheten for et avdelingskontor synes mindre sannsynlig?

Det har fremkommet lite informasjon om årsaken til masseoppsigelsen 2. halvår i 2019 fra Kommunerevisjon IKS sin daglig leder og styret. Det er derfor vanskelig for sekretariatet å vurdere om en virksomhetsoverdragelse til Hedmark Revisjon IKS og evt. videreføring av dagens organisering på Fagernes vil være optimal.

Vil man ved å velge Hedmark Revisjon ha reddet nåværende stillinger på sikt?

Daglig leder i Hedmark Revisjon IKS har på direkte spørsmål gitt tydelige signaler på at de ansatte som blir med over fra

Kommunerevisjon IKS ikke sitter trygt. Deres kompetanse vil bli vurdert og ut i fra det vil selskapet ta grep ift. om stillingene opprettholdes eller ikke.

For å etablere et avdelingskontor anser de at det må være minimum 5-6 ansatte.

Både Innlandet Revisjon IKS og Viken kommunerevisjon IKS (VKR) ønsker ikke en virksomhetsoverdragelse med Kommunerevisjon IKS, de vurderer ressursene i selskapet til for lite formålstjenlige for en overdragelse. Begge selskapene er positive til å etablere et avdelingskontor i regionen, under forutsetning av at det er nok deltakerkommuner til å finansiere minst 3 ansatte, som anses som et minimumsantall.

I forhold til de ansatte har, både Innlandet Revisjon IKS og Viken kommunerevisjon IKS, uttrykt seg villige til å vurdere de nåværende ansatte og deres kompetanse ved en eventuell etablering av et avdelingskontor.

I Hallingdal er det gode muligheter for et avdelingskontor i eget dalføre, om Nesbyen, Gol, Hemsedal og Ål kommuner går inn i Viken kommunerevisjon IKS. Dette blir også styrket av at Hol og Flå allerede er deltakere i selskapet.

VKR har gitt tydelige signaler på at om alle 6 kommunene i Hallingdal trer inn i selskapet, vil man etablere et kontor i dalføret, med forutsetning om at ønsket kompetanse lar seg rekruttere.

Kvaliteten på de 3 IKS som er vurdert er i all hovedsak tilnærmet lik. Forskjellen på antall eierkommuner er ikke stor, og sammensetningen av små og store kommer er jevnt fordelt i alle selskapene. De har alle 3 god faglig kvalitet, ansatte med bred formalkompetanse og erfaring.

Alle selskapene stiller seg positive til et avdelingskontor i regionen, men med varierende forbehold. Ut fra ovenstående prissammenligning har Viken kommunerevisjon IKS laveste pris, sammenlignet med, Innlandet Revisjon IKS og Hedmark Revisjon IKS.

Valg av revisor - anbefaling

Sekretariatet vurderer at hensynet til pris, kvalitet, nærhet og lokale arbeidsplasser er viktige kriterier som bør vektlegges mer enn tilbud om virksomhetsoverdragelse.

Legges disse kriteriene til grunn, samt geografisk avstand til eksisterende kontorlokasjoner, regional tilhørighet og nærhet til andre deltakerkommuner er det Viken kommunerevisjon IKS det selskapet som innfrir best på de ulike kriteriene.

Ved å velge Viken kommunerevisjon IKS vil alle 6 hallingdals-kommunene tilhøre samme revisjonsselskap noe som vil kunne medføre økte forhandlingsmuligheter i forhold til opprettelse av et avdelingskontor i Hallingdal.

Om det skulle vise seg at et avdelingskontor i Hallingdal ikke skulle la seg gjennomføre, vil VKR uansett være det selskapet med det nærmeste eksisterende avdelingskontor, med kontor på Hønefoss.

Med grunnlag i sekretariatets vurderinger og anbefaling av revisjonsordning i egen regi, ved å inngå i et interkommunalt samarbeid (IKS), og basert på vurderingene gjort i forhold til valg av revisor i utredningen anbefales Nesbyen kommune å velge Viken kommunerevisjon IKS som sin revisor.

* * * * *

Konklusjon

Sekretariatets utredning og vurderinger i forhold til valg av revisjonsordning og valg av revisor, anbefaler Nesbyen kommune å fortsatt å inngå i et interkommunalt samarbeid (IKS) som revisjonsordning og å velge Viken kommunerevisjon som sin revisor.

Sekretariatet velger å la det følge forslag til vedtak i sakene, basert på ovenstående. Forslaget fremkommer under sakene i innkallingen.

Det er opp til det enkelte kontrollutvalg og det enkelte kommunestyre å velge revisjonsordning og revisor for sin kommune.

Utredningen har tatt utgangspunkt i å utrede valg av ordning og valg av revisor for kontrollutvalgene i Nesbyen, Gol, Hemsedal og Ål kommuner.

Sekretariatet har konkludert og anbefalt samme revisjonsordning og revisor for de 4 ovennevnte kommunene.

I utredningsarbeidet har det ikke vært søkt etter en felles løsning, men det har heller ikke fremkommet ulikheter mellom kommunene som skulle styrt anbefalingene fra sekretariatet i ulike retninger.

Basert på dette og at kommunene i Hallingdal blant annet har geografisk nærhet, regional tilhørighet gjennom bl.a. Regionrådet, er sameiere i flere interkommunale selskaper, er det naturlig å tro at vil være ressursbesparende med samme revisor.

Om kontrollutvalg og kommunestyret følger sekretariatets forslag til vedtak krever dette at kommunen søker inntreden i Viken kommunerevisjon IKS.

Dette er en prosess som ligger utenfor kontrollutvalget sitt ansvarsområdet og opp til kommunestyret å iverksette.

Hemsedal, 05.05.2020

Sekretariat for kontrollutvalgene i
Nesbyen, Gol, Hemsedal og Ål kommuner
v/Hanne Heen Wengen